

UITSPRAAK VAN DIE SINODE OOR DIE REMONSTRANTE

Deur God se genade is die waarheid tot hiertoe verduidelik en bekragtig; hulle dwalings is verwerp en veroordeel, en hulle onbillike laster afgeweer. Hierdie Sinode van Dordrecht het verder egter nog een taak Oor. Dit is naamlik om ernstig, volhardend en ooreenkomstig die gesag wat dit volgens die Woord van God oor al die lede van sy kerke het, op al die herders in die verenigde Nederlandse kerke saam en elkeen afsonderlik, op al die leraars in universiteite en skole, op rektore en onderwysers, kortom, op almal aan wie die versorging van siele of die onderwys van die jeug opgedra is, 'n beroep te doen, hulle aan te spoor te vermaan en by hulle aan te dring daarop om die vyf bekende artikels van die Remonstrante agterweë te laat. Dit is enersyds blote dwaling en andersyds skuilplekke vir dwalings. Verder dring ons by hulle daarop aan om hierdie gesonde leer van die heilswaarheid, wat uit die suiwerste bronne van God se Woord geput is, suiwer en ongeskonde te bewaar. Ons versoek hulle ook om dit getrou en verstandig aan die volwassenes en die jeug voor te hou en te verduidelik. Hulle moet ook die uiters aangename en nuttige gebruik daarvan in ewe sowel as in sterwe noukeurig verduidelik. As hulle van die kudde afdwaal en anders voel en deur 'n nuwe opvatting weggeruk word, moet hulle hulle sagmoedig in die duidelike waarheid onderrig. As God dan aan hulle die bekering gee om die waarheid te erken en met 'n gesonder gevoel terug te keer, moet hulle een in gees, mond, geloof en liefde opnuut tot die kerk van God en die gemeenskap van die heiliges toetree, sodat die wond van die kerk uiteindelik kan genees en die hart en siel van al sy ede een in die Here kan word.

Daar het egter sommige mense onder die benaming Remonstrante onder ons na vore gekom. (Die Sinode is van oordeel dat selfs die naam Remonstrante en Teenremonstrante in ewige vergetelheid moet vergaan.) Hulle het met persoonlike naywer en beraadslaging die tug en kerkorde geweld aangedoen en die vermanings en raad van hulle medebroeders verag en die eens bloeiende kerke van Nederland wat in geloof en liefde ten nouste aan mekaar verbonde was, bale ernstig en gevaarlik in beroering gebring. Hierbenewens het hulle skadelike dwalings van ouds weer te voorskyn gebring en ook nuwes gesmee. Dit het hulle openlik en in die geheim, mondelings en skriftelik onder die gewone mense versprei en met die grootste heftigheid verdedig. Hulle het geen maat of perk gemaak daaraan om die leer wat tot dusver in die kerk aanvaar is met valse beskuldigings en verskriklike lasterlikhede aan te val nie. Oral het hulle alles met hindernisse, tweedrag, gewetenswroeging en oproer gevul. Sulke swaar sondes teen die geloof teen die liefde, teen die goeie sedes en teen die kerkeenheid en kerkvrede moet beslis met uiters gestrenge straf gestraf word. Hierdie sondes kan immers in geen mens geduld word nie en is in die geval van dienaars in alle tye met die strengste straf vergeld.

Met aanroeping van die heilige Naam van God en deeglik bewus van sy gesag volgens die Woord van God, in navolging van die spore van al die wettige Sinodes sowel van ouds as van onlangs, en gewapen met die gesag van die State Generaal, verklaar en oordeel hierdie Sinode dus soos volg:

Al daardie herders wat getoon het dat hulle aanstigters tot partyskappe in die kerk was en daardie leraars van die dwaalleer, word skuldig bevind aan korrupsie van die godsdienst, die skeuring van die kerkeenheid en die ernstigste struikelblokke. Hierbenewens word diegene wat voor hierdie Sinode gedaag is, ook skuldig bevind aan ondraaglike hardnekkigheid teenoor die bevel van die hoë owerheid wat in hierdie Sinode bekendgestel is, en juis ook teen hierdie agbare Sinode.

Daarom verbied die Sinode ten eerste die bogenoemde mense wat voor die Sinode gedaag is van alle kerklike diens en ontslaan hulle .uit hulle ampte. Die Sinode oordeel ook

dat hulle geen akademiese diens waardig is nie tot tyd en wyl hulle met ernstige inkeer wat deur hulle woorde, hulle daade en ywer daarteen voldoende bewys is, die kerk tevrede stel, waarlik en volkome daarmee versoen en in die gemeenskap daarmee opgeneem word. Dit is ons opregte begeerte tot hulle beswil en tot blydskap van die hele kerk in ons Here Christus.

Ander mense van wie hierdie Nasionale Sinode nie kennis dra nie, laat die Sinode volgens die aanvaarde orde aan provinsiale sinodes, klassisse en ouderlinge oor met die versoek dat hulle daarvoor moet sorg dra dat die kerk vir die huidige geen skade ly nie of in die toekoms hoef te vrees nie. Hulle moet die aanstigters tot hierdie dwalings met 'n gees van wysheid onderskei. Hulle moet die weerspannige, rumoerige opstokers en oproermakers so gou moontlik uit die kerklike en skoolamp te wat aan hulle kennis en sorg toevertrou is, skors. Hulle word naamlik ook vermaan om na ontvangs van die oordeel van hierdie Nasionale Sinode, en die verkryging van die gesag van die owerhede, onverwyl saam te staan om te voorkom dat hierdie kwaad as gevolg van hulle tydszaamheid aangroei en sterker word. Hulle moet die mense wat uit swakheid en vanweë die tydsgewrig geval het, meegesleur is en miskien daaroor as dinge van mindere belang twyfel, of selfs diegene wat 'n ander opvatting huldig, maar nogtans kalm en bedaard, onskuldig en eersaam is, net alle sagmoedigheid, liefdesdiens en geduld tot ware en volkome eensgesindheid met die kerk nooi. Hulle moet dit egter so doen dat hulle versigtig waak om niemand tot die heilige amp toe te laat wat weier om die leer wat deur hierdie sinodale besluite uitgevaardig is, te onderteken en te onderrig nie. Hulle moet niemand in sy amp hou as hy deur sy openlike verskil die leer wat in hierdie sinodale besluite met so 'n groot eenstemmigheid goedgekeur is, skade kan berokken en die eensgesindheid van die herders en die rustigheid van die kerke opnuut in beroering kan bring nie.

Verder vermaan hierdie agbare Sinode al die kerklike vergaderings om met die grootste versigtigheid toesig te hou oor al die kuddes wat aan hulle toevertrou is om betyds teen al die nuwighede wat in die kerk te voorskyn kan kom, op te tree en dit soos onkruid uit die land van die Here uit te roei. Hulle moet op skole en onderwysers let om te voorkom dat vir die kerk en staat later opnuut verderf geskep sou word vanweë persoonlike opvattinge en verwronge gedagtes wat by die jeug ingeplant word.

Ten slotte betuig die Sinode eerbiedig sy dank aan die eerwaarde hooggestrenge here in die State Generaal van die Verenigde Nederlande omdat hulle die kerk in so 'n nodige en gepaste tydstip genadiglik te hulp gekom het toe kerksake aangeveg en in verval was. Hulle het ook die regskepe en getroue diensknegte van God onder hulle beskerming geneem. Hulle het die begeerte gehad dat die pand van alle seën, naamlik die waarheid van sy Woord, heilig en eerbiedig in hulle landstreek bewaar moes word en geen inspanning of koste ontsien om so 'n groot taak te bevorder en af te handel nie. Vir sulke uitnemende dienste bid die Sinode hulle die oorvloedigste vergelding van die Here toe, sowel geestelik as tydelik, in hulle openbare sowel as hulle persoonlike optrede. Voorts versoek en gelas die Sinode hierdie vriendelike here onderdanig en nederig om elkeen hierdie heilsame leer, wat met die grootste getrouheid deur die Sinode volgens die Woord van God en die algemene instemming van die Gereformeerde Kerke uitgeklaar is, in hulle gebiede te laat aanhoor, om alle ketterye en dwalings wat by hulle ontstaan, af te weer en onrustige en oproerige geeste aan bande te lê: die Sinode versoek hulle om voort te gaan om hulle as ware en goedgunstige voeders en beskermers van die kerk te betoon, die uitspraak oor die voorgemelde persone, wat volgens die kerkreg en die landswette bevestig is, te bekragtig en die besluite van die Sinode deur die byvoeging van hulle gesag onbeweeglik en bestendig te maak.

In die naam en op las van die Sinode:

Sebastian Damman, Skriba van die Sinode;

Festus Hommius, Predikant te Leyden, en Aktuaris van die Sinode;

As getuie van die Handeling: Daniel Heinsius.